

Sabíeu que.....

... fins a 28 espècies de rapinyaires han estat observades a Mallorca aquests darrers anys?

D'elles, 12 (9 de diürnes i 3 de nocturnes) són sedentàries i per tant observables tot l'any, mentre que les altres sols poden ser gaudides durant un període de temps més o menys llarg, depenent de l'espècie. Passem revista a les més freqüents d'elles.

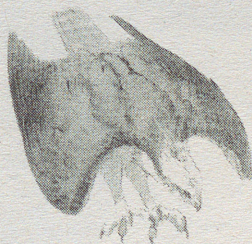
Començarem pels voltors, rapinyaires de vegades no massa ben considerats per la gent, i amb un paper ecològic importantíssim dins la natura: eliminar els cadàvers dels animals morts.

El vultur negre (*Aegypius monachus*), amb els seus quasi 3 metres d'envergadura, és un emblema del conservacionisme mallorquí. Després de passar per moments delicats a la dècada dels 80, avui en dia és fàcilment observable a la Serra de Tramuntana, on hi fan la seva vida uns 75 exemplars. També a la serra hi nia 1 parella de moixeta voltонера (*Neophron percnopterus*), carronyaire

de la mida d'una àguila i color blanquinós als adults.

L'única àguila vertadera de Mallorca és l'esparver (*Hieraetus pennatus*), d'aspecte certament impressionant tot i la seva mida mitjancera, i del que en viuen unes 50 o 60 parelles a les serres de Tramuntana i de Llevant. Un poc més grossa, i un veritable espectacle per a la vista, és l'àguila peixatera (*Pandion haliaetus*), molt més escassa i especialitzada. La podem veure a albuferes, embassaments i cales protegides, intentant atrapar per sorpresa els peixos que li serviran per omplir l'estómac.

També a albuferes i altres zones humides trobarem l'arpella (*Circus aeruginosus*), patrullant una i

altra vegada per damunt de basses i canyissars amb les ales en forma de "V". Unes 8 parelles fan el niu a s'Albufera, i de vegades alguna altra a la propera Albufereta de Pollença. La milana (*Milvus milvus*), de coa forçada i vol baix i erràtic, passa per moments molt dolents, fins al punt que la seva continuïtat a Mallorca és una incògnita. 6 parelles aconseguixen encara fer niu als boscos propers a Bunyola, i sembla clar que la seva protecció és a hores d'ara prioritària.

Altres "àguiles" que no es reproduïxen a ca nostra són l'esparver d'albufera (*Circus cyaneus*), arpella molt escassa a l'hivern, el falcó vesper (*Pernis apivorus*), que tot i el seu nom no és un falcó, la milana negra (*Milvus migrans*), l'aligot (*Bueo buteo*) i l'àguila d'albufera (*Circus pygargus*), generalment citades als períodes migratoris (primavera i tardor, a grans trets).

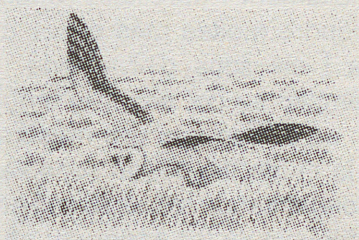
El falcó torter (*Accipiter nisus*), que tampoc és un falcó, habitant gairebé en exclusiva de masses forestals, és un hivernant relativament comú però mal de veure per ser molt discret.

Ja dins el grup dels falcons vertaders (prodigis de l'aerodinàmica i la velocitat), cal començar pel xoriguer (*Falco tinnunculus*), sense cap dubte el rapinyaire més fàcil de veure gairebé per tot, fins i tot a l'interior de pobles i ciutats. Molt més escàs, però travessant bons moments (dotzenes de colles), tenim el falcó comú o pelegrí (*F. peregrinus*), l'au més ràpida del món: es diu que pot arribar als 300 km/h quan es troba en vol picat de persecució. El veure'm a poc que ens entretinguem a cercar-lo si anem a àrees muntanyenques. Un altre falcó que nia a Mallorca és el falcó marí (*F. eleonora*). Aquest falcó, que arriba dins l'abril provenint de Madagascar per tornar-se'n cap a terres africanes a l'octubre, és cer-

tament peculiar, i no tan sols pels seus moviments anuals. És una espècie colonial (fet estrany per a un falcó) que fa niu als forats i encletxes dels acantilats marins. No cria a la primavera, com altres aus, sinó que ho fa a la tardor, quan abunda l'aliment que consumeix (petites aus migratòries) i amb el que pot surar fàcilment als seus polls. Altres falcons, com el de cames rotges (*F. vespertinus*), el falconet (*F. subbuteo*) o l'esmerla (*F. columbarius*), són rars i mals de veure en migració (els 2 primers) o a l'hivern (el darrer).

I arribem finalment als rapinyaires nocturns. Òlibes (*Tyto alba*) i mussols (*Otus scops*) són encara abundants, si bé es troben en evident regressió. Viuen sovint a prop de l'home, a edificacions antigues de fora vila (l'òliba) i a conreus arbrats de secà (el mussol), on es poden sentir amb freqüència els seus monòtons crits. Les seves poblacions no estan ben avaluades, i potser caldria estudiar-les a fons ara que encara són considerables. El mussol reial o banyut (*Asio otus*) és més escàs, però en canvi es troba en constant augment poblacional. Prefereix a l'hora de niar pinars i garrigues propers a conreus arbrats. Una espècie molt semblant a aquesta és el mussol migrant (*Asio flammeus*), molt escàs i sols observable a l'època no reproductora (encara que almenys un cop, a la dècada dels 70, una colla va criar a Mallorca). També de la miula (*Athene noctua*) es coneixen nidificacions puntuals, si bé generalment el veure'm o sentirem a l'hivern, i això si tenim la sort de topar-nos amb algun dels pocs exemplars que ens venen a visitar.

Bé, com podem veure, Mallorca no és, ni molt menys, una terra buida de rapinyaires. O algú es creia que aquí no en teníem, d'aus tan impressionants i mítiques com aquestes?

Maties Rebassa